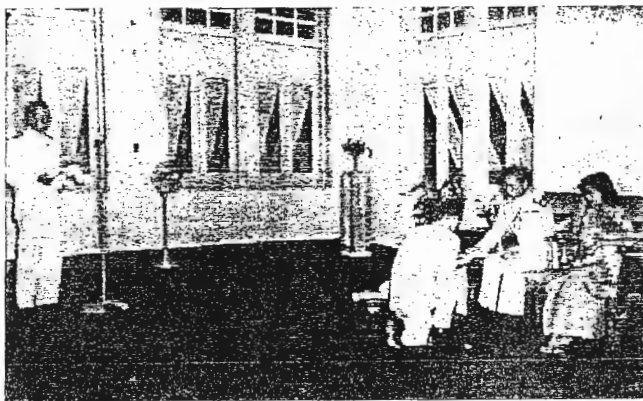
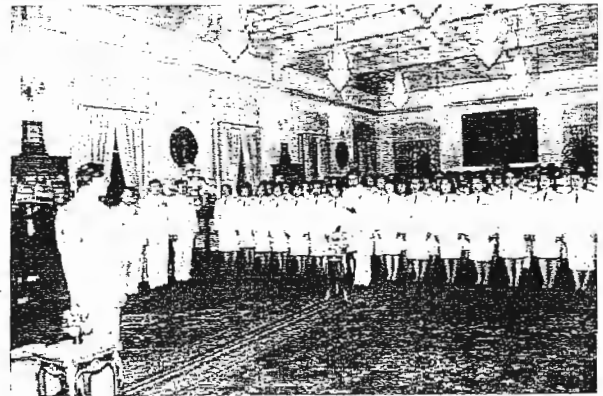

Source : มติชน

Date : 24 ต.ค. 2560

Page : 2,10

No: 60367842

หมายเหตุ - นายนิกร ทัสสโร ผู้ช่วยผู้พิพากษา ศาลฎีกา ให้สัมภาษณ์ "มติชน" ถึงพระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงมีต่อสถาบันศาลยุติธรรม

พระมหากษัตริย์คุณ ในหลวง 'ร.9' ทรงมีต่อ 'ศาลยุติธรรม'

ด้วยพระมหากษัตริย์คุณเป็นส้นพัน ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงมีต่อสถาบันศาลยุติธรรม "มติชน" สัมภาษณ์พิเศษ นายนิกร ทัสสโร ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา ถึงพระราชกรณียกิจที่ทรงมีต่อสถาบันศาลยุติธรรม

นายนิกรเล่าว่า ในหลวงรัชกาลที่ 9 มีทั้งส่วนที่เป็นพระมหากษัตริย์คุณและพระเมตตาคุณ โดยพระมหากษัตริย์คุณนั้นเริ่มตั้งแต่ที่พระองค์ท่านทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้พิพากษาอันเป็นพระราชทานของพระมหากษัตริย์ตามนิติราชประเพณีมาแต่เดิม สืบต่อเนื่องมาถึงบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในปัจจุบัน ที่บัญญัติว่าพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ผู้พิพากษาศาลฎีกาพ้นจากตำแหน่ง และการพิจารณาพิพากษาคดีต้องดำเนินการในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ด้านพระเมตตา แบ่งได้เป็นหลายอย่าง อย่างหนึ่งคือ พระบรมราชโองการและพระราชดำรัสพระราชทานแก่ผู้พิพากษา ยังให้เกิดความหวงในการปฏิบัติงานและเกิดความตระหนักในการครองตน โดยเฉพาะได้สำนึกว่า หากทำไม่ดีแล้วพระองค์ต้องทรงเดือดร้อน เนื่องจากผู้พิพากษาปฏิบัติหน้าที่ในพระปรมาภิไธยของพระองค์ท่าน จึงนับว่าทรงมีพระเมตตาทรงส่งสอนอบรมผู้พิพากษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคราวที่โปรดให้ผู้พิพากษาเข้าเฝ้าถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะมีพระเมตตาแก่ผู้พิพากษาอยู่ทุกครั้ง

พระเมตตาอีกส่วนหนึ่ง คือ พระราชกรณียกิจเสด็จพระราชดำเนินไปศาลสถิตยุติธรรม ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด นอกจากการเสด็จพระราชดำเนินไปศาลสถิตยุติธรรมแล้ว พระราชดำรัสว่าศาลเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์แล้วพระองค์ยังมีพระราชเมตตายิ่งขึ้นอีก โดยประทับบัลลังก์ในขณะที่ผู้พิพากษาพิจารณาพิพากษาคดี จำนวนหลายคดี และหลายศาล ครอบคลุมทุกวันนี้ก็เป็นเรื่องของผู้พิพากษา ข้าราชการศาลยุติธรรมล้วนระลึกถึงพระเมตตานี้เป็นส้นพัน

นายนิกรเล่าถึงการเสด็จศาลสถิตยุติธรรม

ครั้งแรก ว่าต้องย้อนไปตั้งแต่ที่พระองค์ท่านยังทรงดำรงพระราชอิสริยยศ เป็นสมเด็จพระอนุชา ในรัชกาลที่ 8 โดยศาลแรกที่เสด็จคือ ศาลจังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2489 มีภาพที่บันทึกไว้อยู่ เป็นภาพที่ทรงคุณค่าง่ายยิ่งและหาได้ยาก

ส่วนครั้งที่ 2 เป็นการเสด็จไปศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2489 ครั้งนั้นพระองค์ท่านและพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอาณันทมหิดล รัชกาลที่ 8 ได้ประทับบัลลังก์ศาล ถือได้ว่าเป็นเหตุการณ์สำคัญ ก่อนที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 จะเสด็จเล็งถวัลยราชสมบัติ

ขณะนั้น ฉะเชิงเทรา ได้รักษาอาคารศาลนี้ไว้เป็นอย่างดี และศาลจังหวัดฉะเชิงเทราได้เก็บบัลลังก์ที่ประทับไว้เป็นอย่างดีในคุณค่าที่ล้ำค่าทั้ง 2 พระองค์ทรงมีพระเมตตาคุณแก่ศาลยุติธรรม

เมื่อในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงครองสิริราชสมบัติแล้ว พระองค์ได้เสด็จไปศาลยุติธรรมเป็นครั้งแรกในรัชสมัย เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2495 โดยเสด็จที่กระทรวงยุติธรรม ศาลฎีกา ศาลอุทธรณ์ ศาลอาญา และศาลแพ่ง สถานที่แห่งนั้นในปัจจุบันคือศาลฎีกา ถนนราชดำเนินใน นายนิกรเล่าถึงลำดับเวลาการประทับบัลลังก์ศาลต่อไปว่า ครั้งแรกในวันที่ 26 มกราคม 2495 พระองค์ประทับบัลลังก์ที่ 12 ของศาลอาญาก่อน ทรงฟังการพิจารณาคดีอาญาข้อหาลักทรัพย์ จากนั้นเสด็จโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังศาลแพ่ง ประทับทรงรับฟังการพิจารณาคดีที่บัลลังก์ 4 เหตุการณ์หลังจากนั้นพระองค์ท่านยังได้เสด็จพระราชดำเนินประทับบัลลังก์ศาลอีกหลายศาล อาทิ ศาลจังหวัดเชียงใหม่ วันที่ 8 มีนาคม 2501 ศาลจังหวัดสงขลา วันที่ 18 มีนาคม 2502

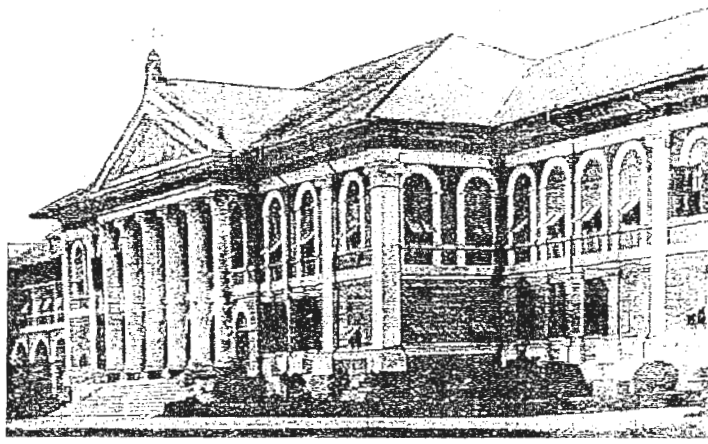

นิกร ทัสสโร

ศาลจังหวัดปัตตานี วันที่ 23 มีนาคม ในปีเดียวกัน และเสด็จไปศาลจังหวัดเชียงใหม่อีกวาระหนึ่งเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2527

สำหรับปรัชญาของตุลาการที่ได้จากพระราชดำรัส นายนิกรกล่าวว่า ประการแรกคือ ทรงย้ำต่อผู้พิพากษาถึงความหมายของการทำงานในพระปรมาภิไธยว่า "ถ้าได้เห็นท่านทั้งหลายปฏิบัติดีชอบจริงๆ ก็สบายใจ แต่ถ้าสงสัยว่าท่านจะทำอะไรที่ไม่ถูกต้อง ข้าพเจ้าเดือดร้อน"

ประการต่อมา คือ ให้ทำงานโดยปราศจากอคติ พระองค์ทรงมีพระบรมราชโองการว่า "ไปในทางที่ควรไป ทางที่ควรจะไปนั่นคืออะไร ก็คือความซื่อสัตย์ สุจริต ความเสียสละ ความตั้งใจแน่วแน่ ความตั้งใจที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม" ยิ่งกว่านั้นพระองค์ทรงอธิบายเรื่องอุเบกขาว่า "คำว่าอุเบกขาหรือความเป็นกลางไม่ได้หมายความว่านิ่งเฉย หรือไม่รับฟังใดๆ ตรงกันข้ามผู้พิพากษาจะต้องรับฟัง...เอามาไว้

ที่ใจ ไม่ใช่มาปรุงแต่งให้เข้าข้างในสิ่งที่มีอยู่ในใจ... ไม่ใช่มาบิดเบือน"

ประการต่อมา พระองค์ทรงเน้นย้ำให้ผู้พิพากษารักษาความยุติธรรม วางตัวให้ดี ไม่ให้เห็นแก่อำภิสสินจ้าง ที่มีการเอามาลง "ถ้าไม่มีความยุติธรรมบ้านเมืองก็จะล่มจม... ถ้าท่านวางตัวดีนอกศาลด้วย จะมีเป็นความเป็นผู้พิพากษาที่ครบถ้วน ทำให้คนเขานับถือได้" และอีกตอนหนึ่งเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2549 ที่ว่า

"ขอฝากความยุติธรรม ความดีของประเทศอยู่กับท่านทั้งหลาย เป็นงานที่ไม่ใช่ง่าย เพราะมีอะไรต่ออะไรมาล่อลวงอยู่เรื่อย มีการล่อด้วยอำภิส มีการล่อด้วยการขู่ มีการล่อด้วยเหมือนจะให้รางวัล ซึ่งรางวัลของท่านไม่มีสิ่งอื่นใด คือความยุติธรรม ท่านต้องรักษาความดี ความฉลาด ความซื่อสัตย์สุจริต ถ้าท่านทำได้อย่างนี้แล้ว สิ่งที่ท่านปฏิบัติ... ก็เป็นผลดี ทำให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข"

นายนิกรกล่าวว่า พระราชดำรัสดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพระองค์ท่านได้ฝากความยุติธรรมของประเทศไว้กับผู้พิพากษา และจากพระราชดำรัสดังกล่าวข้างต้น ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้ท่านผู้พิพากษาได้รักษาสถาบันภาพ ในความเป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมให้แก่ประชาชน

นายนิกรยังเล่าถึงวันที่เคยเข้าเฝ้าถวายสัตย์ปฏิญาณตนในปี 2536 ว่า "การเป็นผู้พิพากษานั้น แม้จะสอบได้แล้ว แต่สิ่งหนึ่งที่เราต้องครองตน และได้รับพระมหากรุณาธิคุณอันเป็นมงคลแก่ชีวิตก็คือ การได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นผู้พิพากษาและการเข้าเฝ้าถวายสัตย์ปฏิญาณตนก่อนรับหน้าที่ ส่วนนี้ผมรู้สึกมีความปลาบปลื้มใจยิ่งกว่าตอนสอบได้มาก ผู้พิพากษานั้นแม้จะได้รับการโปรดเกล้าฯ แล้ว แต่ยังไม่สามารถลงชื่อในคำสั่งหรือคำพิพากษาได้ จะทำได้ต่อเมื่อได้เข้าเฝ้าถวายสัตย์ปฏิญาณตนต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้ว ในปีนั้นผมได้เข้าเฝ้าฯ ที่พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

นับเป็นครั้งแรกที่ผมมีโอกาสเข้าไปในพระตำหนักโดยวันผมมีทั้งหมด 138 คน ผมยังจำได้กระทั่งพระวิสุทธหรือฝ่าม่านที่ประทับคตแดง หลังจากทักกล่าวคำถวายสัตย์ปฏิญาณแล้วก็รอฟังพระราชดำรัสที่พระองค์ท่านพระราชทานให้ สิ่งหนึ่งที่ผมสังเกต คือพระองค์จะทรงมีพระเมตตาพระราชทานพรให้ด้วย"

พระราชดำรัสหรือพระบรมราโชวาทที่พระราชทานในวาระที่ผู้พิพากษาเข้าเฝ้าหรือถวายสัตย์ปฏิญาณนั้นเปรียบเสมือนหนึ่งว่าแม้พระองค์ท่านจะได้เสด็จสวรรคตแล้ว แต่สิ่งที่ยังคงอยู่ต่อไปคือคำสอน เสมือนสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว แต่สิ่งที่ยังคงอยู่คือพระธรรม ในหลวงรัชกาลที่ 9 ก็เช่นเดียวกัน สิ่งที่ยังคงอยู่กับผู้พิพากษาคือพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทที่มอบไว้ให้ในวาระที่ผู้พิพากษาเข้าเฝ้าถวายสัตย์ปฏิญาณ

นายนิกรยังได้เล่าถึงเกร็ดประวัติเพิ่มเติมอีกว่า หากดูตามพระราชประวัติแล้วที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระทัยในกิจการของศาล ตั้งแต่เมื่อไหร่ คิดว่าน่าจะเริ่มตั้งแต่ที่พระองค์ทรงศึกษาวิชานิติศาสตร์ และเมื่อได้เสด็จไปศาลยุติธรรมครั้งแรกในรัชสมัยแล้ว ในวันที่ 15 ตุลาคม 2497 โปรดให้ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ ปลัดกระทรวงยุติธรรม และนายจรูญ ปิยสิริวานนท์ หัวหน้ากองกลางเข้าเฝ้าฯ เพื่อที่จะนำเครื่องบันทึกเสียงคำพยาน ให้พระองค์ท่านทอดพระเนตรดูการทำงานของเครื่องมือเหล่านี้ เป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้พิพากษานับที่คำพยานได้รวดเร็วขึ้น ต่อมาในรัชสมัยของพระองค์ท่าน ศาลได้นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ช่วยในการดำเนินกระบวนการทุกศาล

เกร็ดอีกเรื่องหนึ่งที่เป็นการส่วนพระองค์ คือเรื่องของผู้พิพากษาที่เป็นบรรพบุรุษของท่านได้ถวายงานรับใช้เบื้องพระยุคลบาทราชสกุลมหิดล มาตั้งแต่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ยังทรงพระเยาว์ ผู้พิพากษาท่านนั้นก็คือ คุณพระสุทธธรรณณมุนทร์

ในทางประวัติของบรรพบุรุษคุณพระท่านได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้พิพากษาที่ครองความเป็นอิสระของตุลาการไว้ได้อย่างน่าทึ่งที่สุด

นายนิกรกล่าวว่า นอกจากนี้ยังมีเรื่องของผู้พิพากษาที่ได้รับใช้เบื้องพระยุคลบาทในฐานะที่เป็นองคมนตรี ซึ่งผู้พิพากษาที่เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ของวงการศาลมักจะได้รับพระมหากรุณาธิคุณให้ปฏิบัติหน้าที่องคมนตรี ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมาตลอด มีการทำหน้าที่เป็นองคมนตรีมาต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่เจ้าพระยาศรีธรรมราช (จิตร ณ สงขลา) นายสัญญา ธรรมศักดิ์ นายจิตติ ดิงศกัณฑ์ นายถนอมทรัพย์ ทรัพย์วิเชียร นายจรัส เขมะจารุ นายชาญชัย ลิขิตจิตถะ นายอรอนัติ ดิษฐอำนาจ นายศุภชัย กุ้งาม หลายท่านเหล่านี้ถือว่าได้รับใช้เบื้องพระยุคลบาทโดยที่ทรงไว้วางพระราชหฤทัย ยังความภาคภูมิใจของผู้พิพากษาและข้าราชการศาลยุติธรรมว่า บรรพบุรุษฝ่ายศาลยุติธรรมได้รับความไว้วางพระราชหฤทัยจากในหลวงรัชกาลที่ 9

ท้ายที่สุดนายนิกรเล่าถึงการก่อสร้างศาลฎีกาเฉลิมพระเกียรติ ในวาระที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา ที่เป็นวาระมหามงคล ว่า เดิมศาลฎีกาไม่เคยมีอาคารเป็นของตนเองเป็นการเฉพาะตั้งแต่รัชสมัยต้นเกล้าฯ รัชกาลที่ 5 มาจนถึงปัจจุบัน ศาลฎีกาจึงมักจะใช้อาคารของส่วนราชการอื่นหรือศาลอื่น เป็นที่ทำการอยู่เสมอ จนกระทั่งเมื่อถึงวาระที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา ได้มีโครงการขึ้น จึงนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณและเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้พิพากษาของศาลยุติธรรม ให้ความวิริยะอุตสาหะในการแก้ปัญหาสำหรับการก่อสร้างโครงการนี้

ปัจจุบันโครงการก่อสร้างดังกล่าวศิษย์หน้ามากแล้ว ตามสัญญาวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จะสร้างแล้วเสร็จ การก่อสร้างศาลฎีกาครั้งนี้ นอกจากจะเป็นการก่อสร้างอาคารหลังใหม่ที่ใช้สถาปัตยกรรมไทยรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ 9 แล้ว ในส่วนอาคารศาลยุติธรรม เป็นอาคารที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เคยเสด็จพระราชดำเนินครั้งแรกแห่งรัชสมัย ทางศาลยุติธรรมได้รักษาอาคารประวัติศาสตร์นี้เป็นที่ระลึกในวาระมหามงคลดังกล่าว ไว้คู่เคียงในสถานที่เดียวกันกับอาคารศาลฎีกา

นับว่าเป็นการเฉลิมพระเกียรติที่เหมาะสมกับพระเกียรติยศและเหมาะสมกับการที่ศาลยุติธรรมได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มาตลอดรัชสมัย

Source :

ไทยโพสต์

Date : 24 ต.ค. 2560 Page :

4

No :

ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ปราบโกงถูกกล่าวหาว่าทุจริต : ใครควรเป็นผู้ตรวจสอบ

14

ในตอนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ หรือ กรธ. จัดทำร่างรัฐธรรมนูญนั้น กรธ.เปิดให้พี่น้องประชาชนทั่วประเทศมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางต่างๆ อย่างหลากหลาย ทั้งทางไปรษณีย์ และวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาของ กรธ. นอกจากนี้ เรายังออกเดินสายไปรับฟังความคิดเห็นของพี่น้องประชาชนหลากหลายจังหวัดในทุกภาค แถม กรธ.แต่ละท่านกับฝ่ายเลขานุการทุกคนต่างช่วยกันเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏในสื่อมวลชนและโซเชียลมีเดียต่างๆ มาใช้ประกอบการพิจารณาด้วยนะครับ ไม่นิ่งอยู่ในห้องแอร์รอข้อมูลวิ่งมาหาอย่างเดียว

เรียกว่า กรธ.ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ มาตั้งแต่ยังไม่มีการตรา 77 ด้วยซ้ำไป

ความคิดเห็นของพี่น้องนั้นหลากหลายมากครับ แต่เชื่อไหมครับว่าเรื่องที่พี่น้องประชาชนพูดถึงกันมากที่สุดหาเรื่องทุจริตนำโด่งมาอันดับหนึ่งเลย เรื่องคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์เป็นอันดับสอง ตามมาด้วยลำดับสามเรื่องกระบวนการยุติธรรม ความเหลื่อมล้ำนี้เข้าที่สี่ เรื่องการพัฒนาแบบไร้ทิศทางและไม่ยั่งยืนนี่มาที่ห้า

ทุกคนพูดถึงกันครับว่าการทุจริตนี่เป็นอะไรที่น่าขยะแขยงเป็นอย่างยิ่ง แต่กระนั้นก็ดันมีอยู่ในทุกวงการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ฟอนเฟะมาก

เมื่อประชาชนสะท้อนมาอย่างนี้ เรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตจึงมีความสำคัญอันดับต้นๆ ของร่างรัฐธรรมนูญที่ กรธ.จัดทำขึ้น จนใครต่อใครขนานนามว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ว่าเป็น “รัฐธรรมนูญฉบับปราบโกง” กันทีเดียว และเรื่องนี้น่าจะเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้ร่างรัฐธรรมนูญนี้ได้รับความเห็นชอบจากผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในการลงคะแนนเสียงประชามติ

สิ่งที่พูดถึงกันมีอีกอย่างหนึ่งคือ การปราบโกงไม่ใช่ตั้งองค์กรใหม่ๆ มาปราบ เพราะตั้งองค์กรใหม่ขึ้นมากก็มีคนไม่ก็หยิบมือ คนโกงมันตั้งพะเรอเกวียน การโกงมันก็ลักลอบทำแอบทำ เอาอย่างนี้ดีไหม พี่น้องเขาเสนอแนะว่าทำอะไรต่างๆ

ก็บังคับให้มันต้องเปิดเผยและโปร่งใสเสีย พออะไรๆ มันเปิดเผยเข้าแล้วมันก็จะโกงยากขึ้น แล้วพี่น้องประชาชน 65 ล้านคนจะได้ช่วยกันเป็นหูเป็นตาแจ้งเบาะแสแชร์ข้อมูลให้ แต่พอแจ้งข้อมูลไปแล้วองค์กรที่รับแจ้งต้องทำงานให้รวดเร็วขึ้นด้วยนะ เพราะที่ผ่านๆ มาแต่ละเรื่องมันนานเหลือเกิน บางเรื่องขาดอายุความไปก็มี ซึ่งมันไม่ควรจะเป็นเช่นนั้น เขาเสนอว่ากำหนดเวลาดำเนินการให้ชัดเจนได้ไหม

กรธ.ฟังแล้วคิดว่าเข้าท่าแสะ จึงกำหนดในมาตรา 59 ว่า “รัฐมีหน้าที่” ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของรัฐที่มีไขข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก และกำหนดไว้ในมาตรา 77 ว่ารัฐพึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน

ผู้แสดงความเห็นหลายท่านที่เป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสาไปร้องให้ไปด้วยความอัดอั้นถึงความทุกข์ระทมของผู้ถูกกล่าวหาและครอบครัวว่า ท่านที่มีภารกิจกล่าวหา ทางปฏิบัติก็จะมีการประกาศชื่อผู้ถูกกล่าวหาและผู้เกี่ยวข้องลงเว็บไซต์ แล้วสื่อก็เอาไปลงเป็นข่าวครึกโครมทั้งที่ยังไม่มีการชี้มูลความผิดเลย แค่นี้พวกเขาและครอบครัวเหมือนตกนรกทั้งเป็นแล้ว เพราะชาวบ้านร้านช่องก็ตราหน้าว่าเป็นคนโกง ไม่มีใครอยากคบค้าสมาคมด้วย แถมงานการที่ทำก็หยุดชะงักไปหมด อย่างมีการร้องเรียนว่าการประกวดราคาก่อสร้างถนนเข้าหมู่บ้านแห่งหนึ่งมีการทุจริต โครงการก็ชะงักเลย ไม่มีใครกล้าทำอะไรต่อ คนเดือดร้อนคือชาวบ้านในหมู่บ้าน แต่พอผลออกมาไม่มีอะไร ถึงจะลงเว็บไซต์เผยแพร่ว่าไม่มีการทุจริต สื่อก็ลืมไปแล้วไม่ลงข่าวให้ พวกเขาเหมือนตายทั้งเป็นและทำให้รู้สึกที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม ชื่อนี้คงต้องปรับปรุงวิธีการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการคุ้มครองสิทธิในเกียรติยศ ชื่อเสียง ของบุคคลตามมาตรา 32 วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญครับ

มีคำถามหนึ่งที่พบในแทบจะทุกเวทีก็คือ เราให้มือองค์กรปราบทุจริตแล้ว ใครจะเป็นคนตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจของ “ผู้ดำรงตำแหน่ง” ในองค์กรเหล่านี้จะไม่ทุจริตเสียเอง ต้องตั้งผู้

เปอร์องค์กระโระไรมาตรวจสอบอีกชั้นหนึ่งไหม แล้วใครจะมาตรวจสอบซูเปอร์องค์กระนั้นละ ต้องตั้งซูเปอร์ของซูเปอร์องค์กระอีกไหม เรื่องนี้เดิมมีทางออกอยู่แล้วคือ ให้มีการตั้ง "ผู้ได้สวนอิสระ" มาดำเนินการตรวจสอบ ได้ความว่าอย่างไรก็ว่ากันไป เคยใช้มาแล้วด้วย มีประสิทธิภาพดี อันนี้ กรธ.จึงกำหนดเป็นหลักประกันความเป็นอิสระขององค์การปราบทุจริตไว้ในรัฐธรรมนูญเลย พี่น้องเขาก็เห็นด้วย

อย่างไรก็ดี พี่น้องประชาชนเขาก็ยังมีความขงใจว่า แล้วถ้า "เจ้าหน้าที่" ขององค์การปราบทุจริตถูกกล่าวหาว่าโกง ใครจะเป็นคนตรวจสอบ เพราะในหมู่คนดีก็ยังมีคนไม่ดีปะปนอยู่บ้างเหมือนกันทุกที่ แต่ถ้าให้องค์กรตรวจสอบเอง จะมั่นใจได้อย่างไรว่าเขาจะไม่ช่วยเหลือกัน อันนี้ก็น่าคิดนะครับ เกิดข้อครหาขึ้นมาแน่ๆ ทำอย่างไรจึงจะป้องกันไม่ให้เกิดข้อครหาเช่นนี้

ในประเด็นนี้ กรธ.ก็เลยเสนอว่าถ้าเจ้าหน้าที่ขององค์การปราบทุจริตถูกกล่าวหาว่าโกง ก็ให้องค์กรอิสระที่ทำหน้าที่ตรวจสอบเหมือนกันมาเป็นคนตรวจสอบเพื่อความโปร่งใส และสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่กระบวนการตรวจสอบ ปรากฏผลอย่างไรก็แจ้งให้้องค์การปราบทุจริตดำเนินการต่อไปเอง ผิดถูกก็ว่ากันไป ตามหลักเกณฑ์

ประเด็นสุดท้ายก็มีเท่านี้แหละครับ กรธ.ไม่ได้ทะเลาะเบาะแว้งอะไรกับใครตามที่มีการลงข่าวหรือครับ คิดจะทะเลาะยังไม่เคยเลย เพียงแต่พี่น้องประชาชนเขาสะท้อนความคิดเห็นมา เราก็พยายามหาวิธีคลายความกังวลของพี่น้องเขาโดยวิธีการที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญเท่านั้นเอง

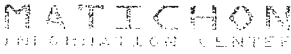
ถ้าใครคิดวิธีอะไรที่มีเหตุผลหนักแน่นมากกว่านี้ได้ก็ลองช่วยกันเสนอครับ สนข.เขากำลังพิจารณาเรื่องนี้อยู่

การพัฒนาบ้านเมืองให้เกิดความเจริญ พี่น้องประชาชนมีความผาสุก เป็นหน้าที่ของพวกเราทุกคนทุกฝ่ายครับ.

ปทรณ์ นิลประพันธ์

<http://lawdrafter.blogspot.com/>

[2017/10/blog-post_15.html](http://lawdrafter.blogspot.com/2017/10/blog-post_15.html)

		Subject Heading :
Source : ข่าวหุ้น		
Date : 24 ต.ค. 2560	Page : 5	No :

กรรมการและการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

■ ศุภวัชร มลาพันธ์ ■

กรรมการบริษัทถือว่าเป็น "ผู้ได้รับความไว้วางใจ" เนื่องจากได้รับการแต่งตั้งโดยผู้ถือหุ้นให้เป็นผู้บริหารสินทรัพย์ (บริษัท) ที่เป็นของผู้ถือหุ้นและในทางกฎหมายหน้าที่อันเกิดจากความไว้วางใจดังกล่าว (Fiduciary duties) ก่อให้เกิดหน้าที่ 3 ประการของกรรมการต่อบริษัทและผู้ถือหุ้น กล่าวคือ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ (Duty of loyalty) ด้วยความระมัดระวัง (Duty of care) และด้วยความซื่อสัตย์สุจริต (Duty of good faith) และการปฏิบัติไม่เป็นไปตามหน้าที่ดังกล่าวย่อมนำมาซึ่งความรับผิดของกรรมการต่อบริษัทและผู้ถือหุ้น

ในสหรัฐอเมริกา คดีหนึ่งที่เป็นบรรทัดฐานสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและหลักความไว้วางใจได้แก่ คดี In re Walt Disney Co. Derivative Litigation, 906 A.2d 27 (2006) ตัดสินโดยศาลฎีกาแห่งรัฐเดลาแวร์

คดีดังกล่าว กลุ่มผู้ถือหุ้นของ Walt Disney ฟ้องคดี (Derivative action) เพื่อให้กรรมการบริษัทต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัวเนื่องจากปฏิบัติไม่เป็นไปตามหลักความไว้วางใจและทำให้บริษัทเสียหายการสืบพยานในคดีนี้ใช้เวลาทั้งสิ้น 37 ครั้ง มีพยานเข้าให้การ 24 คน และมีบันทึกถ้อยคำพยานรวม 9,360 หน้า

ข้อเท็จจริงในคดีนี้เกิดขึ้นในปี 2538 เมื่อ Eisner ซึ่งเป็นประธานบริษัทในขณะนั้นและในฐานะเพื่อนที่รู้จักกันมากกว่า 25 ปี ในแวดวงธุรกิจเดียวกับ Ovitz ได้ทาบทาม Ovitz ให้มาเป็นประธานบริษัทต่อจากเขา โดยมีข้อตกลงตามสัญญาจ้างส่วนหนึ่งดังนี้

สัญญาจ้างมีกำหนดระยะเวลา 5 ปี

ถ้ามีการเลิกจ้างโดยไม่มีเหตุตามที่กำหนดในสัญญา จะต้องชำระค่าเสียหายให้อีกฝ่ายหนึ่งด้วย ในกรณีของ Ovitz คือค่าตอบแทนตลอดระยะเวลาการทำงานตามสัญญาที่เหลือและสิทธิประโยชน์อื่นๆ

ข้อตกลงตามสัญญาจ้างดังกล่าว ณ ขณะนั้นถือว่าเป็นการ

กำหนดค่าตอบแทนและผลประโยชน์ต่างๆ ไว้สูงมากเมื่อเทียบกับอัตราค่าจ้างของประธานบริษัทอื่นๆ และในการกำหนดค่าจ้างและค่าตอบแทนของ Ovitz บริษัทได้ให้ผู้เชี่ยวชาญหลายๆ คนที่มีประสบการณ์ในการกำหนดค่าตอบแทนของประธานบริษัทมาร่วมกันกำหนดและพิจารณาเงื่อนไขที่เหมาะสม

สัญญาจ้างทำขึ้นในเดือนตุลาคม 2538 และการเข้ารับตำแหน่งของ Ovitz ทำให้มูลค่าหุ้นของบริษัทสูงขึ้นในทันที ต่อมาในเดือนมกราคม 2540 เพียง 14 เดือนหลังจากการเข้ารับตำแหน่ง บริษัทได้ทำการเลิกจ้าง Ovitz ก่อนระยะเวลาตามสัญญาและโดยที่ Ovitz ไม่ได้กระทำความผิดหน้าที่หรือสร้างความเสียหายใดๆ ให้แก่บริษัท เพียงแต่ไม่สามารถปรับตัวหรือทำงานเข้ากับวัฒนธรรมองค์กรได้เท่านั้น ซึ่ง Ovitz ก็ยอมรับและยินยอมเลิกสัญญา ส่งผลให้บริษัทต้องจ่ายค่าเสียหายและผลประโยชน์ที่ตอบแทนอื่นๆ เป็นจำนวนเงิน 130 ล้านดอลลาร์สหรัฐให้กับ Ovitz เนื่องจากการเลิกสัญญาดังกล่าว

ประเด็นสำคัญที่มีการต่อสู้กันในคดีคือ การที่ฝ่ายผู้ถือหุ้นกล่าวอ้างว่ากรรมการบริษัทและคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนของบริษัทกระทำความผิดหน้าที่ต่อหลักความไว้วางใจทั้งในส่วนของการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ (Duty of loyalty) ด้วยความระมัดระวัง (Duty of care) และด้วยความซื่อสัตย์สุจริต (Duty of good faith) ในการกำหนดข้อสัญญาจ้างดังกล่าว และการเลิกจ้างโดยที่ไม่มีเหตุตามสัญญาและจ่ายค่าชดเชยจำนวนที่สูงมาก

ในประเด็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง (Duty of care) กฎหมายของรัฐเดลาแวร์ อนุญาตให้ตกลงยกเว้นความรับผิดชอบของกรรมการในบางส่วนได้ และศาลพิจารณแล้วเห็นว่าการตัดสินใจทางธุรกิจของกรรมการในขณะนั้นชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากมีการวิเคราะห์และใช้ข้อมูลอย่างเพียงพอ ภายใต้หลัก Business Judgment Rule ดังนั้นกรรมการท่านอื่นๆ และ Ovitz จึงไม่ได้กระทำความผิดหน้าที่ต่อความไว้วางใจ

นอกจากนี้ ในคดี Disney ดังกล่าว ศาลได้วางหลักการ "Duty of good faith" อย่างมีนัยยะสำคัญ โดยศาลเห็นว่าหน้าที่ดังกล่าว

ไม่อาจตกลงยกเว้นความรับผิดชอบได้ (แต่ Duty of care อาจตกลงยกเว้นได้) และความซื่อสัตย์สุจริตที่จำเป็นสำหรับการได้รับความไว้วางใจไม่จำกัดเพียงหน้าที่ในการใช้ความระมัดระวังและความรับผิดชอบเท่านั้น แต่การกระทำทั้งหมดของกรรมการต้องกระทำด้วยความซื่อสัตย์ต่อผลประโยชน์ของบริษัทและผู้ถือหุ้น ตัวอย่างของการกระทำโดยปราศจากความซื่อสัตย์สุจริต ได้แก่ การกระทำที่ไม่ใช่เพื่อผลประโยชน์สูงสุดของบริษัท หรือการกระทำที่มีเจตนาที่จะละเมิดกฎหมาย หรือตั้งใจละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงในคดีนี้ไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าการกระทำของกรรมการมีความตั้งใจทำให้บริษัทเสียหายหรือมีเจตนาทุจริต ศาลจึงพิพากษายกคำฟ้อง

ในส่วนของประเทศไทย พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 กำหนดกรอบการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตของกรรมการและผู้บริหาร ไว้ดังนี้

- (1) กรรมการและผู้บริหารต้องกระทำการโดยสุจริตเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ
 - (2) มีเจตม่งหมายโดยชอบและเหมาะสม และ
 - (3) ไม่กระทำการใดอันเป็นการขัดหรือแย้งกับประโยชน์ของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ อันได้แก่
- (ก) การทำธุรกรรมระหว่างบริษัทหรือบริษัทย่อยกับกรรมการผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง
 - (ข) การใช้ข้อมูลของบริษัทที่ลวงรู้มา เว้นแต่เป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณชนแล้ว หรือ
 - (ค) การใช้ทรัพย์สินหรือโอกาสทางธุรกิจของบริษัทในลักษณะที่เป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์หรือหลักปฏิบัติทั่วไปตามที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด
- เป็นที่น่าสังเกตว่าในประเทศไทย การฟ้องคดีกรรมการเนื่องจากการฝ่าฝืนหลักความไว้วางใจมีน้อยมากจนแทบไม่มีกรณีศึกษาเลย

อ.ศุภวัชร มาลีานนท์
ปัจจุบันดำรงตำแหน่งคณบดี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์